

Biblická hodina – 03.06.2021

Suspírium: „Hospodin Ty ma skúmaš a poznáš. Ty vieš o mne, či si sadám a či vstávam, i môj úmysel zďaleka poznáš. Ty pozoruješ, či chodím, či ležím, o všetkých mojich cestách vieš. Ďakujem Ti, že si ma predivne utvoril tvoje skutky sú obdivuhodné, to si veľmi dobre uvedomujem. (Žalm 119,1b-3.14).“ Amen.

Začiatočná pieseň: Chválospev č. 590: „Čistá vernosť má byť v manželskom stave...“

Modlitba

Ďakujeme Ti Pane náš, že Tvoje Slovo upomenutia nás vedie k tomu, aby sme sa zamysleli nad tým, že si za nás položil život a my skrze krv Ježiša Krista môžeme prijať tú spravodlivosť, ktorá sa v Ňom zjavila na tejto zemi. Chceme dnes pred Tvojou tvárou priniesť osobné rozhodnutie, ktoré volá k pokániu zo všetkého, čo nás zastihlo, čo sme si mysleli, vykonali a povedali. Prosíme, odpusť nám, že naša duša sa nezachveje, keď vidí svoje modly okolo seba. Prosíme, odpusť nám, že naše kontakty, vzťahy sú len o hádankách, o tom, kto je múdrejší, zdatnejší v konaní, v mysli a v rozprave. Veď nás dnes Tvojim Duchom Svätým, aby sme cítili, že naše slová, naše skutky a naše myšlienky prichádzajú zhora. Ubezpeč nás na základe evanjelia života o tom, aby sme nepozabudli na Tvoju milosť, láskavosť a dobrotu. Vidíme, akí sme maloverní. Na vlastnej duši badáme zatrdelé spôsoby konania. Hospodine náš, zastav sa dnes uprostred, a rieš naše životy, to čo je pre nás nevyriešiteľné, to čo je pre nás nedotknuteľné, to, čo nás vedie do pochybností o Tvojej všemohúcnosti a vševiednosti. Prosíme, pre vernosť Ježiša Krista, vypočuj nás. Amen.

Biblický text: Kniha Sudcov 14. kapitola, od 10. verša po 20. verš

„Jeho otec potom zišiel k tej žene a Samson tam usporiadal hostinu, ako robievali mládenci. Keď ho uvideli, vybrali mu tridsať družbov, aby boli s ním. Samson im povedal: „Dám vám hádanku. Ak mi ju naozaj rozlúštite za sedem dní trvania hostiny, dám vám tridsať košiel a tridsať sviatočných šiat. Ak mi ju však nedokážete rozlúštiť, tých tridsať košiel a tridsať sviatočných šiat mi dáte vy.“ Povedali mu: „Povedz nám tú hádanku, chceme ju počuť.“ On im povedal: „Z pažravca vyšiel pokrm a zo siláka vyšla sladkosť.“ Hádanku nevedeli rozlúštiť ani za tri dni. Na štvrtý deň naliehali na Samsonovu ženu: „Prehovor svojho muža, aby nám prezradil hádanku. Ak nie, spálime Ťa aj s domom tvojho otca.“ Potom Samsonova žena s plačom pred ním vravela: „Ty ma len nenávidíš a nemiluješ ma. Mojim súkmeňovcom si dal hádanku a mne si ju neprezradil.“ Samson jej povedal: „Veru, to som neprezradil ani otcovi, ani matke a tebe by som to mal prezradiť?“ S plačom na neho naliehala až do siedmeho dňa hostiny.

Po tolkom naliehaní jej to na siedmy deň prezradil. Ona potom hádanku prezradila svojim súkmeňovcom. Na siedmy deň pred západom slnka sa ho spýtali muži mesta: „Čo je sladšie ako med? Čo je mocnejšie ako lev?“ On im odpovedal: „Keby ste neboli orali na mojej jalovičke, neboli by ste rozlúštili moju hádanku.“ Samsona ovládol Hospodinov duch, zostúpil do Aškalónu a zabil tam tridsať mužov. Pobral im, čo mali, a sviatočné šaty dal tým, čo rozlúštili hádanku. Rozpálený hnevom odišiel hore do otcovského domu. Samsonovu ženu dali potom jednému z jeho družbov, ktorý bol Samsonovým priateľom.”

Milí bratia a drahé sestry v Pánu Ježišovi!

1. Samsonova svadba trvala sedem dní, ktorú viedol starejší, priateľ ženícha. (viď. Evanjelium podľa Jána 2,1-12) Na svadbe zo Samsonových úst odznie jedna hádanka: „*Z pažravca vyšiel pokrm a zo siláka vyšla sladkosť.*“ Samson podrobí skúške Filištíncov. Ten, kto rozlúšti jeho hádanku, na základe jeho prísľubu dostane: „*tridsať košiel a tridsať sviatočných šiat.*“ Prvá výpoveď Písma Svätého prostredníctvom Ducha Svätého je obrovská a musíme byť na pozore aj my: Hádanka. Rozlúštenie hádanky. Stávka. Výhra z našich stávk a následne víťazstvo. Dnes pred Pánom vyznajme svoje vlastné predsavzatia, ktoré sa začínajú takto: „Stavím sa...“ Lákavé ponuky a stávky v našom živote. Hádanky, ktoré obstoja len vtedy, keď my zvíťazíme. Táto hádanka poukazuje na skutočného víťaza: Hospodina. On ponúka skutočný pokrm, a on napája i siláka so svojou sladkosťou. Boh je víťaz. Hospodin zaručuje víťazstvo. Ten, kto nepozná Hospodina, sa pokladá sám za víťaza. Samson si z vlastných nepriateľov uťahuje, lebo vie, že Boží ľud sa musí vzoprieť. Musíme sa postaviť zoči-voči nepriateľom Božieho ľudu. Musíme bojovať proti tým, ktorí vlastnou energiou, vlastnou silou hádajú a neopierajú sa o Božiu silu. Filištínci aj na silu bez Pánovej všemohúcnosti chcú byť víťazmi. Je veľmi dobré, že tento boj nie je len bojom Samsonovým, lebo Duch Boží vzplanie jeho cestu.

2. Táto hádanka, ktorá bola vyrieknutá sa stáva aj skúškou vernosti. Hádanka vkusu. Hádanka, ktorá nemá obdobu práve v manželstve. Hádanka o Božej sile. Hádanka o Božej moci. Prostriedkami na rozlúštenie hádanky pre nepriateľov Božieho ľudu sú častokrát tí, ktorí stoja po našom boku. Koho Ty miluješ, komu Ty veríš, ten ťa napokon zničí a zruinuje. Tvoji vlastní ťa zradia. Je to ťažké prijať aj v kresťanskom kruhu. Okabátil ťa už tvoj manžel? Ocigánila ťa už tvoja manželka? Drahý brat a milá sestra! Oklamal / Oklamala ťa tvoja druhá polovička, tvoja mamička, Tvoj otec, Tvoje dieťa? Samsonova manželka plače, narieka a prosíka. Napätie sa stupňuje. Dej naberá obrátky. Samsonova manželka chce vedieť pravdu. Samson napokon prehovorí.

3. Správna odpoveď je na dosah. Manželstvo a v nej prítomná vernosť. Chcieť a vlastniť pravdu, ale nemať istotu prepojenú s obsahom skutočnej pravdy, je

hazardovanie s vernosťou. Srdce Samsonovo sa rozdvojí. Je povolaný, ale je aj manžel i syn matky a otca. Ako srdce Šalamúnovo. Hrozba žien. Hrozba pokušenia, a pritom jeho najbližší o ničom nevedia: matka a otec. Pokušenie povolaných. Pokušenie vyvolených. Čo je našou slabou stránkou, to ihneď vycítia nepriatelia? Pre sudcu Samsona a kráľa Šalamúna to boli ženy. Citujem z Prvej Knihy Kráľov z jedenástej kapitoly: *„Kráľ Šalamún miloval mnohé cudzinky: faraónovu dcéru, Moábčanky, Ammónčanky, Edómčanky, Sidončanky, Chetitky. Pochádzali z národov, o ktorých vydal Hospodin Izraelitom zákaz: „Nestýkajte sa s nimi a ony nech sa nestýkajú s vami. Mohli by nakloniť vaše srdce k svojim bohom.“ Šalamún k nim prilipol láskou.“* (IK 11,1-2)

Pozor na vlastné pokušenia. Pozor na Božiu spravodlivosť, ochrániť a utajiť rozlúštenie hádanky, je také ťažké, lebo sme ľudia. Aj povolaní sú z mäsa a z kostí. Pravda však zvíťazí na bojiskách. Samsona premohla jeho žena, lebo v ich manželstve už na začiatku zohrávala úlohu veľká trojica podľa jej manželky: „Ja a ty, a moji súkmeňovci.“ V kresťanskom manželstve zohráva prvoradú úlohu Pán. Iný človek tam nemá čo hľadať. Ak sa tam nachádza cudzí, to už nie je kresťanské manželstvo, ale spolužitie, aj napriek hrozbám mojich súkmeňovcov: „spálime ťa aj s domom tvojho otca.“ Kde je prítomný Boh, tam nepociťujeme núdzu.

O spolužití veriaceho a neveriaceho pojednáva aj apoštol Pavol v Prvom liste apoštola Pavla Korinským v siedmej kapitole: *„Ak niektorý brat má neveriacu ženu a ona aj naďalej chce s ním žiť, nech ju neprepúšťa. A ak niektorá žena má neveriaceho muža a ten aj naďalej chce s ňou žiť, nech ho neopúšťa. Lebo neveriaci muž sa posväcuje skrze ženu a neveriaca žena sa posväcuje skrze brata. Inak by vaše deti boli nečisté, teraz sú však sväté. Ale ak sa neveriaci odlučuje, nech sa odlúči. V takých prípadoch brat alebo sestra nie sú otrocky viazaní, veď Boh nás povolal k pokoju. Veď ako môžeš vedieť, žena, či zachrániš svojho muža? Alebo ako môžeš vedieť ty, muž, či zachrániš svoju ženu?“* (IK 7,12-16)

Samson sa na vlastnej koži naučí čo znamená: *„orať na mojej jalovičke.“* Sám vyznáva: „Viem, kto je Váš dôverník: moja manželka. Viem, od koho získavate podrobné informácie o mne: od mojej manželky. Viem, kto Vám prezradil rozlúštenie hádanky.“ Rozbíjajú to, čo sa spojilo. Samson im daruje to, čo sľúbil, ale pre ich podlosť a zvrátenosť, tridsať životov vyhasne. Tridsať rodín stratí svojho živiteľa a to práve zo súkmeňovcov Filištíncov. Dostanú čo si zaslúžia na úkor vlastných súkmeňovcov. Boh ovládol skrze Ducha Svätého Samsona. Daroval mu silu, aby premohol levíčatá filištínske. Duch Svätý posilňuje svojho povolaného, keď človek stojí zoči-voči vlastným i súkmeňovcov svojej vyvolenej.

4. Nakoniec po závažnej bitke vernosti Samson sa vráti k svojmu ľudu, k svojej rodine, k svojej otčine. Po víťazstvách, po porážkach, po bitkách sa človek vracia tam, kde nachádza pokoj a útočisko. Tam, kde sú jeho vlastní. Tam, kde sídli jeho ľud. Boží ľud, spoločenstvo Kristovo po veľkých bitkách sa stáva domovom pre

jednotlivcov ako o tom reční apoštol Pavol: „Ak teda jestvuje nejaké povzbudenie v Kristovi, ak jestvuje nejaká útecha z lásky, nejaké spoločenstvo Ducha, nejaký súcit a milosrdenstvo, dovŕšte moju radosť: zmýšľajte rovnako, majte tú istú lásku, buďte jedna duša a jedna myseľ!“ (Fil 2,1-3) Človek sa utiaha tam, kde cíti spoločenstvo Ducha, súcit, milosrdenstvo, podobné zmýšľanie, jednu dušu a jednu myseľ. Amen.

Biblický text: Skutky apoštolov 17, 16-21

„Medzitým, čo Pavol čakal na nich v Aténach, v duchu sa rozčuľoval, keď videl, že mesto je oddané modlárstvu. Preto sa v synagóge rozprával so Židmi a tými, čo uctievali Boha a každý deň hovoril na námestí s náhodnými okoloidúcimi. Do rozhovoru sa s ním púšťali aj niektorí filozofi, epikurejci a stoici. Jedni sa pýtali: „Čo to chce tento táraj povedať?“ Iní zasa hovorili: „Zdá sa, že hlása cudzie božstvá.“ To preto, lebo zvestoval Ježiša a zmŕtvychvstanie. A tak ho vzali so sebou, odviekli na Areopág a povedali: „Radi by sme sa dozvedeli, čo je to za nové učenie, ktoré ty hlásaš. Veď to, čo predkladáš našim ušiam, je čosi neslýchané, preto sa chceme dozvedieť, čo to má byť.“ Všetci Aténčania, ako aj prisťahovalci z cudziny sa totiž nevenovali ničomu inému, len že rozprávali alebo počúvali niečo nové.“

Milí bratia a drahé sestry v Pánu Ježišovi!

Začiatok Pavlovho pôsobenia v Aténach je spojené s rozčuľovaním sa. Čaká na príchod bratov, ale ako sa tak rozhliadne v Aténach je rozčarovaný z mesta vzdelanosti, kultúry a vyspelosti. Chýrny apoštol evanjelia sa rozčúľil nad množstvom modlárstva, ktorému Atény boli oddané. Polyteizmus: mnohobožstvo.

Stretáva sa v synagóge so Židmi. Vidí ich spôsob života a chce si osvojiť ich zmýšľanie. Rozpráva sa s nimi. Je mu do reči na námestí, lebo vidí nedotknuteľnosť srdc, vidí rôznorodé chaotické hlavolamy, ale obsahom ich rozhovoru je svedectvo Pavlovo.

„Epikureizmus alebo epikurejská škola alebo Epikurova záhrada je filozofický smer - učenie Epikura a jeho žiakov. Epikureizmus si kládol dve úlohy: 1. teoreticky vysvetliť svet prírody spolu s doň patriacim človekom a 2. poskytnúť človeku koncepciu života v podobe podrobne vypracovaného systému, opierajúcu sa o toto vysvetlenie. V prvom prípade nadväzoval na Demokritov atomizmus, v druhom na filozofiu kyrenaikov. Cieľom epikureiskej filozofie bolo zabezpečiť človeku pokoj a šťastie, ktoré malo plynúť z oslobodenia sa v oblasti vlastného individuálneho života od všetkých nepokojov a starostí.“¹

¹ LONG, ANTHONY A. *Hellénistická filozofie : stoikové, epikurejci, skeptikové*. Preklad Petr Kolev. Vyd. 1. Praha : OIKOYMENH, 2003. 341 s. (Dějiny filosofie; zv. 3.) ISBN [80-7298-077-7](https://doi.org/10.1007/978-80-7298-077-7). s.29-101.

„Jadrom stoicizmu je učenie o blaženosti, podľa ktorého sa človek môže stať šťastným iba tak, že bude žiť v súlade s prírodou alebo rozumom a cnostne, ovládne svoje vášne, túžby a afekty, t. j. dosiahne stav apatie a aponie, ako aj heroickú odovzdanosť a pokoj (athaumazia a ataraxia). Ľudská duša je súčasťou svetového celku, v ktorom vládne logos. Život človeka je predurčený a on sám ho nijako nemôže zmeniť. Filozofia ho učí zmieriť sa s touto skutočnosťou a prijať postoj rezignovanej múdrosti. V etike hlásajú potrebu dosiahnuť apateu – stav kedy sa oslobodíme od vášní, vyrovnaný stav.“²

Najväčšou prekážkou evanjelia sú naše vlastné myšlienky.

Naša vlastná filozofia o živote: Takto treba žiť. Novoty si vypočujem, ale vyhýbam sa im. Je to veľmi zaujímavé, pôvabné, myšlienково rozčarujúce, na okamih pravda, ale na večný život? To už nie...

Čo ňa presvedčí o pravde a jedinečnosti evanjelia? Potrebuješ nové učenie? Potrebuješ Kristovo vysvetlenie? „*Je dokonané.*“ Čo ešte potrebuješ?

Tento svet je plný modlárstva, a to nielen Atény, ale aj Bratislava. Klam, chaos v hlavách, falošnosť je prítomná. Máme (mali by sme sa) sa nad čím rozčúliť.

Je to pre Krista záväzok, a pre nás služba vieroučná. Služba, ktorá vie povedať: Celým srdcom Pane, len Teba vzývam, len na Teba hľadím, a pred národmi a menšinami vyslovujem to, čo je potrebné: večný život v Kristovi.

Dnes osobne vyznaj pred Pánom s pokorou a s ľútosťou: „Ježiš Ty si vstal mŕtvych. Svojím zadosťučinením si ma prinavrátil k uctievaniu pravého Boha. Ja nepotrebujem pokoj sveta. Ja potrebujem Tvoj pokoj. Ja nepotrebujem vyrovnanosť. Ja potrebujem Teba, Majstre môj, lebo si urovnal moje cesty a mám dokonale pripravené miesto tam, kde si Ty. Ja nechcem byť šťastný človek, ktorý sa pokúsi zariadiť svoj život, ale chcem byť Tebou obdarený a blahoslavený. Ja nechcem sa dať pokoriť myšlienково a citovo svojmu okoliu, ale chcem žiť v Tvojej blízkosti, hoc kde slúžim na Tvoju slávu. Ja nechcem byť uviaznutý a zatrpknutý na svojom pôsobisku, ale chcem sa rozčúliť nad myšlienkami mne zverených životov, ale popritom svedčiť a vyznať, Kto mi zabezpečil to, čo je už moje od povolania a čo mi nikto nevie vziať, lebo to je vryté na dosku môjho srdca. Nie je to zákon ani nariadenie, ale vyrieknutá milosť na môj vlastný život. Ďakujem Pane, že ma nezaujímajú novoty, klebety ale to, čo si mi ponúkol Ty sám, večnú pravdu.“

Drahí bratia a milé sestry! Kto je obsahom našej viery? Kto je obsahom našej lásky? Kto je obsahom našej nádeje? Na námestí, v synagóge, na svojom

---

² LONG, ANTHONY A. *Hellénistická filozofie : stoikové, epikurejci, skeptikové*. Preklad Petr Kolev. Vyd. 1. Praha : OIKOYMENH, 2003. 341 s. (Dějiny filosofie; zv. 3.) ISBN [80-7298-077-7](https://www.isbn-international.org/product/9788072980777). s.140-254.

pôsobisku, na Božej roli je potrebné vyznať slávu vzkrieseného Krista, Ktorý sa nás ujal. Amen.

Záverečná modlitba

Vyzývam milých bratov a drahé sestry, aby sa doma vo svojej tichosti pomodlili za to, čo Vás povzbudilo, alebo za tú slabosť, ktorú ste vyrozumeli pri čítaní biblického textu.

Modlitba Pánova

Požehnanie: „Sám Pán pokoja nech Vám dá pokoj vždy a každým spôsobom. Nech Pán je s vami všetkými! (II Tes 3,16).“ Amen.

Záverečná pieseň: Žalm č. 138: „Celým srdcom Teba, Pane,...“